

WOJEWODA LUBUSKI

FBC-VIII.431.12.2017. MJas

Gorzów Wlkp. dn., 06 grudnia 2017

**Pan
Leszek Mrożek
Wójt Gminy Żary**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (*Dz.U.2015.525 ze zm.*), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (*Dz.U.185.1092*), w dniach 11 – 19 września 2017 r., w Urzędzie Gminy w Żarach (*ul. Al. Jana Pawła II 6, 68-200 Żary*) została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Leszek Mrożek.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Marzena Jastrzębska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 210-1/2017 z dnia 5 września 2017 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego¹,
- Arleta Pławska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 210-2/2017 z dnia 5 września 2017 r.
- Paweł Flúgel – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 210-3/2017 z dnia 5 września 2017 r.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2016 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z uchybieniami.

¹ W dniu 30 września 2017 r. została rozwiązana umowa o pracę zawarta z p. Marzeną Jastrzębską zatrudnioną w Wydziale Budżetu i Finansów w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej Urząd Gminy w Żarach w 2016 roku otrzymał za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące oraz inwestycyjne w wysokości 10 924 331,29 zł, tj.:

a) w § 2010 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa* w łącznej wysokości 5 332 331,29 zł.

b) w § 2060 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci* w wysokości 5 572 500,00 zł.

c) w § 6340 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci,* w wysokości 19 500,00 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Dotacje celowe w § 2010, § 2060 oraz w § 6340.

Kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Kwota niewykorzystanej dotacji
Paragraf 2010						
010	01095	Pozostała działalność	446 936,76	446 936,76	444 708,44	2 228,32
750	75011	Urzędy wojewódzkie	80 996,00	80 996,00	80 996,00	0,00
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	1 700,00	1 700,00	1 699,25	0,75
801	80101	Szkoły podstawowe	42 006,98	42 006,98	41 886,41	120,57
	80110	Gimnazja	21 399,30	21 399,30	21 291,63	107,67
	80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących i profilowanych i szkołach zawodowych	599,94	599,94	599,93	0,01
852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 656 340,00	4 656 340,00	4 529 010,13	127 329,87
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	65 322,00	65 322,00	65 322,00	0,00
	85215	Dodatki mieszkaniowe	2 122,31	2 122,31	1 999,52	122,79
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	4 779,00	4 779,00	4 778,68	0,32
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9 791,00	9 791,00	9 423,48	367,52
	85295	Pozostała działalność	338,00	338,00	314,90	23,10
Paragraf 2060						
852	85211	Świadczenia wychowawcze	5 572 500,00	5 572 500,00	5 534 645,21	37 854,79
Paragraf 6340						
852	85211	Świadczenia wychowawcze	19 500,00	19 500,00	19 500,00	0,00
x	x	Ogółem	10 924 331,29	10 924 331,29	10 756 175,58	168 155,71

Ustalono, że wstępne kwoty dotacji zostały ujęte w budżecie Gminy Żary (*Uchwała nr XIII/96/15 z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Żary na 2016 rok*) na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., pismo z dn. 23 października 2015 r., znak FBC-I.3110.40.2015 (*dokument elektroniczny*).

Wszystkie zmiany planu dotacji, dokonywane na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów, wprowadzone zostały do budżetu Gminy Żary Zarządzeniami Wójta Gminy Żary lub Uchwałami Rady Gminy Żary.

Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 10 924 331,29 zł. Łącznie za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego przekazano dotację w kwocie 10 924 331,29 zł. Dotację wydatkowano w kwocie 10 756 175,58 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 168 155,71 zł, co stanowi 1,53% otrzymanej dotacji.

Urząd Gminy Żary przekazał na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. niewykorzystaną dotację w poniższych rozdziałach i terminach:

- 01095 w wysokości 2 228,32 zł – 25.05.2016 r.
- 75212 w wysokości 0,75 zł – 04.11.2016 r.
- 80101 w wysokości 120,57 zł – 29.12.2016 r.
- 80110 w wysokości 107,67 zł – 29.12.2016 r.
- 80150 w wysokości 0,01 zł – 29.12.2016 r.
- 85212 w wysokości 127 329,87 zł – 29.12.2016 r.
- 85215 w wysokości 122,79 zł – 29.12.2016 r.
- 85219 w wysokości 0,32 zł – 29.12.2016 r.
- 85228 w wysokości 367,52 – 29.12.2016 r.
- 85295 w wysokości 23,10 zł – 29.12.2016 r.
- 85211 w wysokości 37 854,79 zł – 29.12.2016 r.

Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (*Dz.U.2013.885 ze zm.; Dz.U.2016.1870 ze zm.*)².

Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Sprawdzono wydatki w wybranych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność.

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca

² Art. 168. 1. Dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego lub w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 181 ust. 3 podlegają zwrotowi do budżetu państwa odpowiednio do dnia 31 stycznia następnego roku albo w terminie 21 dni od dnia określonego w tych przepisach, z zastrzeżeniem art. 151 ust. 2 pkt 6 oraz terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a.

2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U.2015.1340).

W kontrolowanym okresie wydano łącznie 393 decyzje o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na łączną kwotę 435 988,67 zł. Skontrolowano 18 decyzji dla 11 producentów rolnych na kwotę 89 942,90 zł, co stanowi 20,63 % zwróconego podatku akcyzowego. Koszty obsługi na realizację zadania wyniosły ogółem 8 719,77 zł i nie przekroczyły 2% kwoty wypłaconej akcyzy. Wpłaty środków dokonano na podstawie decyzji podpisanych przez Wójta Gminy Żary lub z upoważnienia Wójta – przez Sekretarza Gminy Żary. Decyzje zostały sporządzone zgodnie z art. 104 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2017.1257). Roczne limity zwrotu podatku akcyzowego zostały wyliczone prawidłowo.

Sprawdzono prawidłowość dokonywanych wydatków w oparciu o analizę decyzji organu.

Powierzchnia użytków rolnych wskazana w decyzji organu powinna być zgodna z powierzchnią wskazaną w ewidencji gruntów i budynków - dokumentacją źródłową stanowiącą podstawę określenia limitu zwrotu podatku akcyzowego - ze stanem na dzień 1 lutego danego roku. Zespołowi Kontrolującemu przedłożono dokumenty dotyczące naliczania wysokości podatku rolnego, zamiast wypisów z ewidencji gruntów i budynków, analizy zgodności dokonano więc na podstawie przedstawionych dokumentów. Ustalono, że m.in. w decyzjach dotyczących [REDAKTOWANE] (decyzja nr 00000046 z dnia 1 marca 2016 r.), [REDAKTOWANE] (decyzja nr 00000104 z dnia 9 marca 2016 r.), podano różną powierzchnię użytków rolnych niż ta, która znajduje się w ewidencji podatku rolnego. Pani Edyta Ciecierska – Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Środowiska, w wyjaśnieniach wskazała, że „... Każdą z tych decyzji opracowywał inny pracownik, wobec powyższego, przyjęte różnice wielkości powierzchni wynikały każdorazowo z interpretacji zaliczenia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych na użytkach rolnych do powierzchni użytków rolnych. W związku z powyższym w decyzjach zmniejszono wnioskodawcom limity roczne i zgodnie z nimi wypłacono należny zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego”.

2. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie.

Dotacja w dziale 750, rozdziale 75011 wyniosła 80 966,00 zł i została wydatkowana w pełnej wysokości. W toku kontroli sprawdzono wszystkie wydatki sklasyfikowane w §4010, §4040, §4110, §4120. Ustalono, że skontrolowana dotacja została przeznaczona na sfinansowanie części wynagrodzeń osobowych, dodatkowych wynagrodzeń rocznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy dla trzech osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy Żary, które wykonywały i nadzorowały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. dwóch Inspektorów w Referacie Spraw Społecznych i Zamówień Publicznych oraz Podinspektora w Referacie Gospodarki Nieruchomościami i Środowiska. Na podstawie dokumentacji źródłowej oraz dowodów księgowych potwierdzono prawidłowość wydatkowania dotacji w powyższym zakresie.

3. Dział 852 - Pomoc społeczna – działania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach.

Gmina Żary otrzymała w 2016 r. z budżetu państwa dotację w dziale 852 – Pomoc społeczna w wysokości 10 330 692,31 zł. Na podstawie zapisów w ewidencji księgowej na kontach 223 i 133 ustalono, że Urząd Gminy w Żarach w 2016 r. przekazał na rachunek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach kwotę 12 658 526,86 zł w rozdziałach: 85211, 85212, 85213, 85215, 85219, 85228 oraz 85295, z czego 10 330 692,31 zł ze środków dotacji przyznanej z budżetu państwa.

W trakcie kontroli potwierdzono prawidłowość przepływów środków finansowych na rachunek bankowy OPS w ramach wyżej wymienionych rozdziałów. Środki przekazywane były w sposób umożliwiający pełną i terminową realizację zadań zleconych przez OPS.

Wójt Gminy Żary Zarządzeniem nr 19/2007 z dnia 10 maja 2007 r., Zarządzeniem nr 13/08 z dnia 26 sierpnia 2008 r. oraz Zarządzeniem nr 15/2014 z dnia 15 maja 2014 r. upoważnił Panią Marię Nowak – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach min. do:

- wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, pism i prowadzenia postanowień w indywidualnych sprawach z zakresu: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych, potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji,
- prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także wydawania w tej sprawie decyzji.

Uchwałą Nr XXXV/394/13 Rady Gminy Żary z dnia 19 grudnia 2013 r. upoważniono Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej – prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych dotyczących zryczałtowanego dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej.

Skontrolowano wydatki w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

3.1 Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu przyznania dodatku energetycznego przysługującego odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne (*Dz.U.2012.1059 ze zm.*). W toku czynności kontrolnych ustalono, że działaniami związanymi z prowadzeniem postępowań i wydawaniem decyzji administracyjnych dotyczących zryczałtowanego dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach. W 2016 r. kwota wypłaconej dotacji na realizację wypłat dodatku energetycznego wyniosła 1 999,52 zł, w tym na obsługę zadania 39,20 zł (2%). Kontrolni poddano wydane decyzje w 2015 r. i 2016 r. dla 17 odbiorców wrażliwych energii elektrycznej na kwotę 1 960,32 zł, co stanowi 100% wypłaconej dotacji (*szczegółowy wykaz skontrolowanych decyzji znajduje się w aktach kontroli*). Ustalono, że decyzje zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Wypłat odbiorcom

dotatku energetycznego dokonywano na podstawie miesięcznych list wypłat. Koszty obsługi realizacji zadania nie przekroczyły 2% wartości wypłaconych dodatków energetycznych.

Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość wydatkowania dotacji w powyższym zakresie. Wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny oraz prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej.

3.2 Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej.

W 2016 r. kwota otrzymanej dotacji w tym rozdziale wyniosła 4 779,00 zł. Z dotacji wykorzystano środki w wysokości 4 778,68 zł, które przeznaczono na:

- wynagrodzenia dla opiekunów prawnych w kwocie 4 708,06 zł,
- na obsługę zadania w kwocie 70,62 zł, co stanowi 1,5% wydatkowanej dotacji.

Skontrolowano 53,36% wykorzystanej dotacji, tj. 2 550,00 zł. Kontroli dokonano na podstawie 7 wypłat świadczenia dla 3 opiekunów prawnych ([REDACTED] [REDACTED]). Wynagrodzenie opiekunom prawnym zostało przyznane na podstawie postanowień Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach:

- Postanowienie nr ŚP.5019.04.2016 – [REDACTED],
- Postanowienie nr ŚP.5019.05.2016 – [REDACTED],
- Postanowienie nr ŚP.5019.03.01.2016 – [REDACTED].

Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość wydatkowania dotacji w powyższym zakresie. Wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny oraz prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej.

3.3 Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Dotacja otrzymana w ww. rozdziale wyniosła 9 791,00 zł. Wykorzystano dotację w kwocie 9 423,48 zł. Środki zostały przeznaczone na wypłatę za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach zawarł z firmą [REDACTED] umowę³ między innymi na świadczenie w 2016 r. specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z zapisem w umowie, firma [REDACTED] wyłoniona została „w rezultacie dokonania przez Zamawiającego wyboru oferty Wykonawcy w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego”. W ramach tej umowy w 2016 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystała jedna osoba. Skontrolowano 35,12% wydatków ujętych w paragrafie 4300 tj. na kwotę 3 309,90 zł. Ustalono, że powyższe wydatki przeznaczono na uregulowanie należności za realizację „specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Kontrolą objęto niżej wymienione dokumenty finansowe na kwotę:

- Rachunek nr 0090/2016 z dnia 01.06.2016 r. 778,80 zł
- Rachunek nr 0065/2016 z dnia 02.05.2016 r. 817,74 zł

³ Umowa Nr PS.263.03.2015 zawarta w dniu 16.12.2015; pomiędzy: Gminą Żary – Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach, a wykonawcą [REDACTED], z siedzibą w Białymstoku; o usługi: 1) opiekuńcze tzw. podstawowe; 2) pielęgnacyjne; 3) specjalistyczne świadczone na rzecz osób dorosłych oraz dzieci (w tym rehabilitacja); 4) specjalistyczne świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Wartość umowy nie przekraczająca 200 000,00 zł.

- Rachunek nr 0055/2016 z dnia 01.04.2016 r. 856,68 zł
- Rachunek nr 0110/2016 z dnia 01.07.2016 r. 856,68 zł

Skontrolowane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały prawidłowo zadekretowane, zatwierdzone do wypłaty oraz sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym przez upoważnione osoby.

3.4 Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – pozostała działalność.

Skontrolowano 100% wykorzystanej dotacji, tj. 314,90 zł. Skontrolowano 100% poniesionych wydatków w paragrafie 4010. Ustalono, że środki zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych, tonerów i środków czystości, tj.:

- toner laserowy – F-ra 255/16 z dnia 22.12.2016 r. na kwotę 153,90 zł;
- zakup środków czystości – F-ra 1141/2016 z dnia 15.09.2016 r. na kwotę 40 zł;
- zakup artykułów biurowych – F-ra 1515/H/F/0/2016 z dnia 19.07.2016 r. na kwotę 121,00 zł.

Skontrolowane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały prawidłowo zadekretowane, zatwierdzone do wypłaty oraz sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby.

II. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Gmina Żary uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w wysokości ogółem 149 261,72 zł w tym w rozdziałach i w kwotach: 75011 – 217,00 zł; 85212 – 148 375,86 zł; 85228 – 659,65 zł; 85295 – 9,21 zł. Szczegółowe dane przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Dochody z realizacji zadań zleconych.

Kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach		Należności	Dochody			Zaległości	Czy dochody przekazano do LUW	
						Wykonane	Należne dla LUW	Przekazane do LUW		W prawidłowej wysokości?	We właściwych terminach?
750	75011	Urzędy Wojewódzkie	0690	0,00	217,00	217,00	206,15	176,70	0,00	NIE	NIE
852	85212	Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920	0,00	744 663,23	51 872,33	51 872,33	51 872,33	692 790,90	Tak	Tak
			0970	0,00	496 982,05	14 916,52	7 458,26	7 458,25	482 065,53	Tak	Tak
			0980	45 200,00	2 025 134,65	81 587,01	48 952,20	48 952,20	1 943 547,64	Tak	Tak
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0830	1 000,00	659,65	659,65	626,67	626,67	0,00	Tak	Tak
	85295	Pozostała działalność	0690	0,00	9,21	9,21	8,75	8,75	0,00	Tak	Tak
Ogółem				46 200,00	3 267 665,79	149 261,72	109 124,36	109 094,80	3 118 404,07	-	-

Ustalono, że dochody należne do wykonania przez Gminę zostały ujęte w budżecie na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. (pismo nr FB-

I.3111.26.2016.AAob z dnia 18 marca 2016 r). Wartość planowanych dochodów na 2016 r. wyniosła 46 200,00 zł, a łączna wartość dochodów wykonanych przez Gminę w 2016 r. wyniosła 149 261,72 zł.

Na podstawie ewidencji księgowej oraz wyciągów bankowych ustalono, że dochody należne dla budżetu państwa za 2016 r. wyniosły 109 124,35 zł. Na rachunek bankowy LUW w 2016 r. przekazano dochody w wysokości 109 094,90 zł, w tym w rozdziałach: 75011 – 176,70 zł; 85212 – 108 282,78zł; 85228 – 626,67 zł; 85295 – 8,75 zł.

1. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Skontrolowano należności i dochody w paragrafie 0690 – Wpływy z różnych opłat.

W paragrafie tym zostały ujęte dochody z opłat za udostępnienie danych z rejestru PESEL, rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców. Zgodnie z §1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r w sprawie opłat za udostępnienie danych, o których mowa wyżej, wysokość opłaty wynosi 31,00 zł. W 2016 roku wpłynęło siedem wniosków o udostępnienie danych, na które wnioskodawca uzyskał pozytywną odpowiedź w ustawowym terminie. Wraz z wnioskiem zostały wniesione opłaty w wysokości 31,00 zł za każdy złożony wniosek. Ogółem wniesione opłaty wyniosły 217,00 zł. Dochody należne w części przypadającej dla budżetu państwa (*95% dochodów wykonanych*) wyniosły 206,15 zł. Dochody przekazane na konto LUW wyniosły 176,70 zł. Pozostałą kwotę, tj. 29,45 zł przekazano na rachunek LUW w dniu 2 lutego 2017 r. tj. 49 dni po terminie wynikającym z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴. Pani Katarzyna Kalkowska – zastępca Skarbnika Gminy w przedłożonym piśmie wyjaśniła, że *„...środki należne dla Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 29,45 zł omyłkowo nie zostały przekazane w wymaganym terminie. Powyższa kwota została przekazana dnia 2 lutego 2017 roku wraz z odsetkami w wysokości 0,32 zł oraz została wykazana w skorygowanym sprawozdaniu Rb-27 ZZ za IV kwartał 2016 r. w kolumnie 6 dochody wykonane, a nie została wykazana w kol. 7 dochody przekazane. Kwota powyższa została wykazana jako dochód przekazany w sprawozdaniu RB-27 ZZ za I kwartał 2017 r.”*

2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Ewidencja dochodów uzyskanych w dziale 852 z tytułu zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej prowadzona była w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach. Skontrolowano należności i dochody w następujących paragrafach:

- §0920 – Pozostałe odsetki – są to odsetki naliczone z tytułu nieterminowych zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- §0970 – Wpływy z różnych dochodów – są to należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁴ Art. 255. 1. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody ... według stanu środków określonego na:

- 1) 10 dzień miesiąca – w terminie do 15 dnia danego miesiąca,
- 2) 20 dzień miesiąca – w terminie do 25 dnia danego miesiąca.

2. Pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w terminach, o których mowa w ust.1, dochody budżetowe...są przekazywane...w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym...

Kontrolujący ustalili nieterminowe przekazanie dochodów na rachunek budżetu państwa w rozdziale 85212 i w § 0980 w wysokości 81,52 zł. Kwota ta została przekazana do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego z 18 dniowym opóźnieniem. W ramach wyjaśnień przedstawiono pismo Pani Małgorzaty Matus – Głównej Księgowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym czytamy: *„...kwota została omyłkowo przekazana na rachunek Gminy Żary w dniu 11.05.2016, jako fundusz alimentacyjny należny dla Gminy wierzyciela (łącznie kwota 244,55 zł), natomiast do LUW przekazano fundusz w niższej wysokości (tj. 163,03 zł).”*. Dodatkowo, Kontrolującym przedstawiono potwierdzenie przelewu tytułem zapłaty odsetek od nieterminowego przekazania funduszu alimentacyjnego dla LUW.

Ewidencja należności w rozdziale 85212 prowadzona jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach. Rejestr należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej w rozdziale 85212 w §0970 prowadzony jest w programie „SYGNITY”. Kontrolujący stwierdzili rozbieżności pomiędzy programem do obsługi dłużników alimentacyjnych (*Sygnity*), a wydrukami z programu księgowego. Pani Małgorzata Matus – Główna Księgowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyjaśniła, że *„...zaistniała sytuacja powstała w wyniku przeprowadzonej zmiany systemu do obsługi FA. W październiku 2016 roku, został zakupiony program firmy Sygnity. W związku z trudnościami migracji, problemami z przeniesieniem kwot i obliczeń dla dłużników alimentacyjnych wystąpiły przejściowe nieścisłości dla kilku rekordów danych. W dalszym ciągu pracujemy nad finalnym rozwiązaniem problemu we współpracy z firmą Sygnity...dla prawidłowego zarządzania i prawidłowości obliczeń zostało utworzone odrębne zestawienie do weryfikacji danych i kwot...dla potrzeb referatu finansowego, w którym wykazano kwoty zadłużenia dłużników alimentacyjnych, wpłaty oraz należności pozostałe do zapłaty, zostało wykonane ręcznie w tabeli Excel, na podstawie indywidualnych kartotek dłużników.”*

Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zaległość na dzień 31.12.2016 r. z tytułu należności głównej w funduszu alimentacyjnym wyniosła 2 025 134,65 zł, a z tytułu zaliczki alimentacyjnej 496 982,05 zł. Zadłużenie względem budżetu państwa tytułem odsetek w roku 2016 r. zostało obniżone o kwotę 51 872,33 zł, co stanowi 7% salda początkowego i na koniec 2016 wyniosło 692 790,90 zł. Należność główna dla § 0970 i 0980 została zaspokojona w kwocie 96 503,53 zł co stanowi 3,83% salda początkowego i na koniec 2016 r. wyniosła 2 425 613,17 zł, a w części dotyczącej budżetu państwa 1 407 161,34 zł. Łączne zadłużenie na koniec 2016 r. w rozdziale 85212 wyniosło 3 118 404,07 zł, a w części dotyczącej budżetu państwa 2 099 952,24 zł.

Skontrolowano podejmowanie działań wobec 7 dłużników Funduszu Alimentacyjnego, zalegających na dzień 31.12.2016 r. na kwotę 170 104,81 zł, co stanowi 8,75% łącznej kwoty zaległości w rozdziale 85212 i w § 0980. Dokonano następujących ustaleń:

- 1) korespondencja (*wezwania, informacje, zawiadomienia, decyzje*) wysyłana do jednego dłużnika była nieodbierana, adres dla tego dłużnika był nieaktualny, a komornik nie ustalił aktualnego miejsca pobytu, wobec tej osoby OPS wystąpił do sądu z wnioskiem o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieznannej z miejsca pobytu,

- 2) dla trzech dłużników złożono wnioski o ściganie dłużnika alimentacyjnego zgodnie z art. 209 §1 Kodeksu Karnego i wszczęto dochodzenie o przestępstwo. Jeden z dłużników uregulował swoje wszystkie zobowiązania w całości w 2016 roku, drugi dłużnik w wyniku egzekucji komorniczej systematycznie spłaca należność główną i odsetki. Trzeci z dłużników w grudniu 2016 r. dokonał pierwszej wpłaty, która w pełnej wysokości została zaksięgowana na pokrycie części odsetek za opóźnienie w spłacie należności głównej.
- 3) dwóch kolejnych dłużników uregulowało zadłużenie z tytułu FA i na koniec 2016 r. zaległości zostały spłacone w całości na łączną wartość 43 852,88 zł,
- 4) wobec jednego dłużnika wydano decyzję umorzenia zaległości w związku z jego zgonem. Umorzeniu podlegała kwota należności głównej w wysokości 18 500,00 zł i odsetek w wysokości 4 210,00 zł co znalazło potwierdzenie w zapisach księgowych.

Ustalono, że GOSP w Żarach podejmował działania zmierzające do wyegzekwowania od dłużników należności Skarbu Państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego, oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego.

Z przedstawionych oświadczeń podpisanych przez Kierownika GOSP w Żarach wynika, że Wójt Gminy Żary w okresie objętym kontrolą nie wydał decyzji o rozłożeniu na raty lub przesunięciu terminu płatności należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, w trybie art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, natomiast wydanych zostało 5 decyzji o rozłożeniu na raty spłatę należności tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z odsetkami. Skontrolowano 100% powyższych decyzji na łączną kwotę 5 362,71 zł (*należność główna w wysokości 5 128,00; odsetki 234,71 zł*). Wszystkie decyzje zostały podpisane z up. Wójta Gminy Żary przez Kierownika GOSP w Żarach. Ustalono, że należności wraz z odsetkami były wpłacane przez dłużników zgodnie z ustalonym harmonogramem spłat i w prawidłowo ustalonej wysokości wraz z odsetkami (*szczegóły w aktach sprawy*).

Skontrolowano poprawność naliczania dochodów w rozdziale 85212 w § 0920, § 0970 i § 0980 oraz wyliczania kwot należnych dla budżetu państwa.

- 1) dla § 0920 skontrolowano poprawność naliczania odsetek dla próby w wysokości 5 407,08 zł co stanowi 10,4% ogółem wykonanych dochodów w tym paragrafie. W ramach próby skontrolowano 32 wpłaty wniesione przez 22 dłużników. Na podstawie udostępnionych rejestrów, kart dłużników, wyciągów bankowych, ustalono, że wpłaty od dłużników w pierwszej kolejności były ujmowane dla zaspokojenia należności wynikających z odsetek naliczanych tytułem opóźnienie w regulowaniu należności głównej dłużnika. Jest to zgodne z ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jeżeli wpłata była większa od zaległości wynikających z odsetek wówczas różnica była księgowana po stronie należności głównej dłużnika. Nie stwierdzono na badanej próbie błędów w ujmowaniu należnych odsetek w ewidencji i na kartach dłużników. W każdym

skontrolowanym przypadku wysokość wykazanych odsetek na różnych dokumentach (*wyciągi bankowe, rejestry, karta dłużnika, ewidencje księgowe*) były zgodne (*równe*). Wyegzekwowane odsetki były w pełnej wysokości odprowadzane na konto LUW.

- 2) dla § 0970 skontrolowano poprawność wpłat należności głównej tytułem zaliczki alimentacyjnej dla próby w wysokości 1 998,00 zł co stanowi 13,4% ogółem wykonanych dochodów w tym paragrafie. Próbę wykonano dla 4 wpłat, które dotyczyły 3 dłużników. Na podstawie udostępnionych rejestrów, kart dłużników, wyciągów bankowych ustalono, że zaspokajanie zadłużenia wobec budżetu państwa następowało proporcjonalnie na pokryciu należności głównej i należnych naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie zadłużenia. Każda wpłata na pokrycie należności głównej dłużnika była odprowadzana w 50% na konto LUW i w 50% na konto gminy wierzyciela. Dla każdej skontrolowanej należności, wykazana kwota wpłaty jest zgodna we wszystkich skontrolowanych dokumentach i rejestrach (*wyciągi bankowe, karty dłużnika, ewidencje księgowe*).
- 3) dla § 0980 skontrolowano poprawność wpłat należności głównej dla próby w kwocie 8 403,56 zł co stanowi 10,3% ogółem wykonanych dochodów w tym paragrafie. Próbę wykonano dla 11 wpłat, które dotyczyły 9 dłużników. Na podstawie udostępnionych rejestrów, kart dłużników, wyciągów bankowych ustalono, że zaspokajanie należności głównej następowało po uprzednim pokryciu należności wynikających z naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie zadłużenia. Każda wpłata na pokrycie należności głównej dłużnika była odprowadzana w 60% na konto LUW, a w 40% na konto gminy wierzyciela. Dla każdej skontrolowanej należności, wykazana kwota wpłaty jest zgodna we wszystkich skontrolowanych dokumentach i rejestrach (*wyciągi bankowe, karty dłużnika, ewidencje księgowe*).

3. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Skontrolowano 100% należności i dochody w §0830 – Wpływy z usług z tytułu specjalistycznych usług opiekuńczych. Ewidencja należności w rozdziale 85228 prowadzona jest w GOPS w Żarach. W roku 2016 na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wydana była tylko jedna decyzja o przyznaniu specjalistycznych usług opiekuńczych. Ustalono, że rozliczenia i wysokość wniesionych opłat przez świadczeniobiorcę były realizowane zgodnie z wydanymi decyzjami o wysokości odpłatności i stawce godzinowej specjalistycznych usług zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wysokość należnej opłaty została ustalona na kwotę 659,65 zł i uregulowana w pełnej wysokości. Dochody dla budżetu państwa w kwocie 626,67 zł zostały prawidłowo wyliczone (*95% od dochodów ogółem*) i odprowadzone w terminie.

4. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – pozostała działalność.

Skontrolowano 100% należności i dochodów w §0690 – Wpływy z różnych opłat – opłata za wydanie duplikatu „karty dużej rodziny”. Na podstawie sprawozdania z realizacji (*art.19 pkt 1-5 ustawy z dnia*

5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny) ustalono, że Urząd Gminy Żary w roku 2016 r. wydał duplikat karty na podstawie złożonego wniosku. Zgodnie z art.13 ust.2 przywołanej ustawy o opłacie za wydanie duplikatu wniesiona powinna być opłata w wysokości 9,21 zł. W ewidencji księgowej widnieje zapis na kwotę 9,21 zł. Dochody dla budżetu państwa w kwocie 8,75 zł zostały prawidłowo wyliczone (95% od dochodów ogółem) i odprowadzone w terminie.

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały przekazane do LUW drogą elektroniczną (*system TREZOR*) z zachowaniem wymaganych terminów⁵. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2016 rok są zgodne z ewidencją księgową.
- kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały przekazane do LUW drogą elektroniczną (*TREZOR*) z zachowaniem wymaganych terminów⁵. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2016 rok są zgodne z ewidencją księgową.
- kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, które zostały przekazane do LUW drogą „email” i listownie za zwrotnym potwierdzeniem odbioru z zachowaniem wymaganych terminów⁶. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-ZN za IV kwartał 2016 rok są zgodne z ewidencją księgową.

Dane finansowe w sprawozdaniach za IV kw. 2016 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny, zgodny z ewidencją księgową oraz prawidłowy pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym.

IV. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

1. Nieterminowe przekazanie do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego części dochodów (*w rozdziale 75011 i w § 0690 kwoty 29,45 zł tj. 49 dni po terminie; w rozdziale 85212 w § 0980 kwoty 81,52 zł tj. 18 dni po terminie*).
2. Rozbieżności pomiędzy wydrukami z programu księgowego, a programem do obsługi dłużników alimentacyjnych (*Sygnity*).
3. Brak zgodności powierzchni użytków rolnych wskazanych w decyzjach organu z powierzchnią wynikającą z przedłożonych dokumentów dotyczących naliczania wysokości podatku rolnego.

⁵ zgodnie z załącznikiem nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

⁶ zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone uchybienia są:

- Pan Leszek Mrozek – Wójt Gminy Żary (*ustalenie nr 3*),
- Pani Barbara Karpowicz – Skarbnik Gminy Żary (*ustalenie nr 1*),
- Pani Maria Nowak – Kierownik GOPS (*ustalenie nr 2*).

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.185.1092), zalecam:

- 1) Przestrzeganie terminów przekazywania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego,
- 2) Wyeliminowanie przyczyn powodujących rozbieżności pomiędzy wydrukami z programu księgowego, a programem do obsługi dłużników alimentacyjnych (*Sygnity*),
- 3) Zapewnienie aby dane dotyczące powierzchni użytków rolnych wskazane w decyzji organu o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej powinny być zgodne z powierzchnią wskazaną w ewidencji gruntów i budynków tj. dokumentacją źródłową stanowiącą podstawę określenia limitu zwrotu podatku akcyzowego.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA LUBUSKI
Władysław Dajczak